

עפ"ג 44702/03/21 - מדינת ישראל נגד ת' ד'

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 44702-03-21 מדינת ישראל נ' ד'
ע"פ 54599-03-21 ד' נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט העמית אברהם טל - אב"ד
כבוד השופטת הבכירה מיכל ברנט
כבוד השופט שמואל בורנשטין
המעוררת מדינת ישראל
נגד המשיב ת' ד'

פסק דין

1. ערעור שהוגש על ידי המערער על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום בנתניה (כבוד השופטת הדס רוזנברג שיינרט) בת"פ 54012-08-17, במסגרתו הורשע המערער בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), כליאת שווא, עבירה לפי סעיף 377 רישא לחוק, ואיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק. על המערער נגזרו תשעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, ששה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור עבירת אלימות מסוג פשע, ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון, איומים או כליאת שווא, ופיצוי למתלוננת בסך 4,000 ₪.

מנגד הגישה המאשימה ערעור על קולת העונש שנגזר על המערער.

2. כנגד המערער הוגש כתב אישום ולפיו במועד הרלוונטי לכתב האישום, היו המערער וגב' א' י' (להלן: "**המתלוננת**"), בני זוג. ביום 26.8.17 בשעה 12:00 לערך, הגיעה המתלוננת לביתו של המערער בנתניה, והמערער דרש ממנה לפתוח את חשבון הפייסבוק שלה ולהראות לו התכתבות בינה לבין חברתו לשעבר. המתלוננת סירבה לדרישתו של המערער והתפתח ריב במהלכו נעל המערער את דלת הבית, התיישב ליד הדלת וסירב לאפשר למתלוננת לצאת מהבית אם לא תענה לדרישותיו. המערער שפך על המתלוננת כוס מים ושבר את משקפיה כדי שתראה לו את ההתכתבות.

בשעות הערב ביקש המערער להוציא את כלבתו לטיול, ניגש למתלוננת עם אזיקוני פלסטיק שחורים, דרש ממנה להושיט ידיה שאם לא כן יכאיב לה, המתלוננת עשתה כדברו והוא אזק את שתי ידיה יחדיו, לקח אותה לחדר השינה, השכיב אותה על המיטה ואזק אף את רגליה באמצעות אזיקונים נוספים. בחלוף עשר דקות שחרר המערער את האזיקונים. בחלוף מספר שעות אחז המערער בשערה של המתלוננת והטיח את ראשה בקיר, גרר אותה וניסה להכניס לפיה כדור ולגרומם לה לבלוע אותו בכוח, אך המתלוננת הצליחה להשתחרר מאחיזתו ורצה לדלת הבית. המערער תפס

את המתלוננת בבגדיה ומשך אותה, ובגדיה נקרעו. מיד ובסמוך צילם אותה ללא בגדיה ואמר שישלח את התמונות למנהלת שלה במקום עבודתה. לבסוף נכנעה המתלוננת לדרישותיו של המערער והציגה לו את ההתכתבויות, אך המערער סירב לאפשר לה לצאת מן הבית חצי שעה נוספת כשהמתלוננת התחננה לחזור לביתה על מנת לטפל בחתול החולה שלה.

המערער והמתלוננת יצאו לבסוף מדירתו של המערער ונסעו לדירתה של המתלוננת, המתלוננת עלתה לדירתה והסתגרה שם מפני המערער. למתלוננת נגרמו המטומות בפניה ובכל חלקי גופה.

3. בהכרעת דין מנומקת ומפורטת הרשיע בית משפט קמא את המערער בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, לאחר שהמתלוננת הוכרזה כעדה עוינת והודעותיה במשטרה הוגשו לבית המשפט. כבוד השופט שיינרט קבעה שהיא מבכרת את גרסתה של המתלוננת במשטרה על פני עדותה בפניה, הן בשל התרשמותה הבלתי אמצעית ממנה והן בשל העובדה שגרסתה במשטרה שזורה באותות אמת ובפרטים מוכמנים שהחוקר לא יכול היה לדעת אודותיהם אלא מפיה של המתלוננת, עובדות שבחלקן אושרו הן על ידי המערער והן על ידי המתלוננת. עוד נקבע כי גרסתה של המתלוננת במשטרה נתמכת בעדות אחותה ובפנייתה של האחות למשטרה יום לאחר האירוע, בעדות הסייר כפיר שקד אשר הגיע ראשון לדירתה של המתלוננת, בשיחתה של המתלוננת עם אמו של המערער ובתמונות המתעדות את החבלות על גופה של המתלוננת. גרסאותיהם של המתלוננת והמערער בבית המשפט נדחו הן בשל סתירות רבות שנמצאו בהן, והן בשל העובדה כי הן אינן מתיישבות עם סבירות ושכל ישר, כמו גם בהעדר הסבר מספק לכבישתן של חלק מן הגרסאות. עדויות ההגנה שיקפו פרטים שאינם מתיישבים עם גרסאותיהם של המערער והמתלוננת בבית המשפט.

תמצית טענות המערער נגד הכרעת הדין

4. המערער טען כי הכרעת הדין של בית משפט קמא לוקה בהיפוך נטלי ההוכחה במשפט הפלילי, וכי "לאורך כל ההליך, נקודת המוצא של בית משפט קמא הייתה הפוכה - אשם עד שיוכח אחרת". נטען כי המאשימה לא עמדה בנטל הראשוני המוטל עליה להביא ראיות אשר יש בהן כדי להראות לכאורה כי המערער עבר את העבירות שיוחסו לו, ולא עמדה בנטל השכנוע הרובץ עליה. נטען כי בית משפט קמא הפך את הנטל במשפט הפלילי בכך שהמערער היה צריך להוכיח ספק סביר (ונטען כי זאת אף עשה) עוד בטרם עמדה המאשימה בנטלים המוטלים עליה. המערער טען כי ההרשעה מבוססת על תשתית עובדתית אשר נסמכת על הסקת מסקנות וראיות חלקיות, ויצא נגד קבלת הודעות החוץ של עדות התביעה המרכזיות במשפט (המתלוננת ואחותה), חלף עדותן באולם בית המשפט. כן טען המערער כי שגה בית משפט קמא כשקבע כי עיקר המחלוקת בתיק היא עובדתית. לפי הטענה, קביעה זו נועדה "לסכל ערעור". נציין כבר עתה כי איננו מקבלים טענה זו. עיקר המחלוקת בתיק היא אכן עובדתית. ב"כ המערער הוא שהכתיר את מרבית טענותיו בערעור, שנטענו באריכות, כ"משפטיות", אך זאת בהיעדר הצדקה לכך.

5. לטענת המערער, יש לקבל את גרסתה של המתלוננת בעדותה בבית המשפט, שכן מדובר בגרסה "ברורה ועקבית", המשלימה את הפרטים החסרים שלא נאמרו בגרסתה במשטרה. נטען כי אין מדובר בגרסאות בעלות שוני מהותי, ולפיכך טעה בית משפט קמא כשדחה גרסה זו.

נטען כי בית המשפט קמא שגה בכך שלא קיבל את "ההסבר המפורט ומניח הדעת" שנתנה המתלוננת בעדותה בבית

המשפט לעניין הופעת החבלות על גופה. לטענתו, הסיבה היחידה שהמתלוננת שיתפה פעולה עם המשטרה והסכימה שיצלמו את הסימנים על גופה, הייתה החשש שלה מפני החוקרים, בשל האיום שהושמע באוזניה קודם לכן מפי שוטר הסיור כי יש בסמכותו להפעיל כוח כדי להביאה לתחנת המשטרה. משכך, אין לתת חשיבות לתמונות של החבלות שצולמו במשטרה, ויש לקבל את גרסתה של המתלוננת בבית המשפט לעניין סימני החבלה האמורים. נטען כי התביעה לא הרימה את נטל הראיה הנדרש בעניין זה, ולא הצליחה להוכיח קשר ישיר בין הסימנים שעל גופה לבין מעשי אלימות מצדו של המערער כלפי המתלוננת.

אשר לטענה בעניין איומי המשטרה, טען המערער כי היה על התביעה להביא את השוטר אוטמאן שהתלווה אל הסייר כפיר שקד, בהיותו עד תביעה, ולא היה זה תפקידה של הגנה לעשות כן.

6. כן נטען כי בית משפט קמא הוסיף פרשנות לגרסת המתלוננת במשטרה והתעלם מפרטים רבים שהובאו בפניו, כמו העובדה שאין הסבר מניח את הדעת מדוע המתלוננת לא חתמה על ההודעה במשטרה. ההגנה טענה כי המתלוננת לא חתמה על ההודעה משום שחששה מהשוטרים אשר איימו עליה ודיברו אליה באגרסיביות ובתוקפנות, ובנסיבות אלה כלל אין לבחון את אותנטיות ההודעה. דוגמה נוספת לפרטים שהושמטו על ידי בית המשפט בהכרעת הדין, לפי הנתען, היא שיחת הטלפון בין המתלוננת ובין השוטר, יומיים לאחר הגשת תלונתה במשטרה, שבה התבקשה המתלוננת להגיע לתחנת המשטרה, פרצה בבכי וסירבה להגיע לתחנה.

7. המערער סבור כי טעה בית המשפט כאשר קבע באופן חד משמעי שעדותם של השוטרים היא נכונה במלואה, ואילו עדותה של המתלוננת שקרית. טעה בית המשפט כאשר נתן אמון בעדותו של החוקר אסייג, כשלפי הטענה החוקר בחר את עיקרי הדברים שנאמרו בחקירתה של המתלוננת תוך היעדר התייחסות לפרטים חשובים, ואף לא קרא באוזניה את שנכתב בהודעתה. כך למשל, נטען כי הושמטו מן ההודעה פרטים מהותיים כגון גרסת המתלוננת לאופן שבירת המשקפיים, ואף נטען שהחוקר שתל בפיה של המתלוננת מונחים שלא הכירה מעולם, כמו "מפתח מובנה לצילינדר".

8. אשר להודעתה השנייה של המתלוננת במשטרה (ת/2), שבה ביקשה המתלוננת לחזור בה מהתלונה, ושהוגשה על ידי התביעה בהסכמת ההגנה, נטען כי הודעה זו מזכה את המערער שכן היא סותרת את הודעתה הראשונה, הלא חתומה, של המתלוננת (ת/1). נטען כי אין מקום לקבוע שההגנה לא הרימה את הנטל לחקור בעניין הודעה זו, וכי שגה בית משפט קמא שהתעלם מכך שמדובר בהודעה אותנטית (נטען כי היה על בית המשפט להכריע בעניין מהימנותה של הודעה זו, וזאת לא עשה). הודעה זו אף תואמת את עדות המתלוננת בבית משפט קמא, והוגשה בהסכמת הצדדים כראיה לאמיתות תוכנה. אשר להקלטת חילופי הדברים נושא הודעה זו (ת/2), המצויה בידי המתלוננת עצמה, נטען כי בית משפט קמא טעה כשקבע כי ההגנה לא ביקשה להגיש לבית המשפט את ההקלטה, שכן מדובר בעדת תביעה, והגורם אשר אמור לגבות את ההקלטה הוא משטרת ישראל או התביעה. המאשימה בחרה שלא לדרוש מבית המשפט את ההקלטה, ולא לחייב את המתלוננת למסרה, ולפי דיני הראיות, יש לראות את התביעה כמי שנמנעה להציג ראיות שברשותה, על כל המשתמע מכך. שעה שהצדדים הסכימו לראיה, והתביעה נמנעת מלהביא ראיה אחרת, נטען כי בית משפט קמא שגה כשבחר להחיל את סעיף 10א לפקודת הראיות ולבכר את הודעת המתלוננת במשטרה (ת/1) על פני עדותה בבית המשפט והודעתה השנייה במשטרה (ת/2).

9. כן נטען כי שגה בית משפט קמא כשקיבל את הודעתה של אחות המתלוננת לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, הגם שקבע כי האחות לא שיקרה בעדותה בבית המשפט. נטען כי הובהר שדווקא במסגרת מסירת ההודעה (וכן בשיחתה קודם לכן עם המוקד) מסרה האחות פרטים לא נכונים שלא נמסרו לה על ידי המתלוננת ושמעולם לא התרחשו (כגון הטענה כי המערער איים על המתלוננת ברצח). כן נטען כי האחות התקשרה למוקד המשטרה רק למחרת שיחתה עם המתלוננת על אודות האירוע, עניין המלמד על כך שלא היה חשש מצדה לקיומו של אירוע פלילי בזמן אמת. לשיטת המערער, הודעת האחות היא עדות מפי השמועה אשר מבוססת כולה על חשש לשלומה של המתלוננת, אך אין בה מן האמת ולכן יש לדחותה. בהמשך לכך נטען כי על בית משפט קמא היה לקבל את גרסתה של האחות שניתנה בבית המשפט, אשר מנוגדת להודעתה במשטרה. הודגש כי בעת מסירת ההודעה במשטרה הייתה האחות שרויה בסערת רגשות, אשר גרמה לה שלא להבין את הסיטואציה כראוי, ושהחוקרים הציגו בפני האחות את המערער כאדם 'מסוכן' ו'פסיכופט', ובכך "זיהמו את עדותה".

10. עוד נטען כי טעה בית משפט קמא כשקבע שהמערער שיקר ושגרסתו אינה מהימנה. המערער טען כי הופעלה כנגדו אלימות פיזית ומילולית, שכללה בין היתר איומים מצדם של חוקרי המשטרה. המערער סירב לחתום על הודעתו במשטרה, ואין כל עד שסותר את טענתו בדבר התנהלות החוקר.

11. המערער טען כי התיק לוקה במחדלי חקירה קשים הפוגעים בהגנתו, ושכך משפט קמא שגה כשבחר להתעלם מהם: המשטרה לא ניסתה לשחזר את תמונות העירום שצולמו לפי הטענה במכשיר הטלפון הנייד של המערער; המשטרה נמנעה מעריכת חיפוש בביתו של המערער, כשמציאת האזיקונים הייתה מלמדת לפי הנטען כי המערער מעולם לא קשר את המתלוננת ומנע את יציאתה מהבית; המשטרה נמנעה גם מעריכת חיפוש במחשבו הפרטי של המערער, דבר אשר ביכולתו ללמד שהמתלוננת לא עשתה בו כל שימוש ביום האירוע; המשטרה לא בדקה האם יש בידי המתלוננת קלטת המתעדת את התנהלות השוטרים בחקירתה; המשטרה נטעה תחושת לחץ וסכנה בליבה של אחות המתלוננת ובכך השפיעה על תוכן הודעתה; המשטרה עשתה שימוש באיומים ובשפה בוטה ומשפילה במהלך חקירת המערער; המשטרה לא חקרה את המתלוננת בעניין תקיפת המערער בדרך של הכאתו בפניו ובגבו.

12. כן נטען כי שגה בית המשפט כאשר קבע שהשיחה בין המתלוננת לאמו של המערער העלתה צורך "לסלק ראיות מהזירה". לטענת המערער, אף המאשימה אינה סבורה כי השיחה מלמדת על ניסיון לנקות את הזירה, שכן אם הייתה סבורה כך, הייתה מגישה נגד המתלוננת כתב אישום בגין שיבוש הליכי משפט. לשיטת המערער, הסיבה שהמתלוננת ציינה את הצורך בפניו האזיקונים נעוץ בעובדה שחששה שעניין האזיקונים יצטייר בעיני המשטרה בצורה שגויה.

טענות המערער לעניין גזר הדין

13. ככל שהערעור על הכרעת הדין יידחה, עתר המערער להטיל עליו לכל היותר עונש של של"צ. המערער סבור שבית משפט קמא התעלם מתסקיר שירות המבחן, אשר מצא כי יש ליתן למערער הזדמנות להשתלב בהליך טיפולי.

14. נטען כי בית המשפט התעלם מהנסיבות המיוחדות של המקרה, וזאת בעיקר כשמדובר באירוע חד פעמי; המערער הביע צער וחרטה עמוקים; המערער והמתלוננת חיים יחד ומתכוונים להינשא; הריב היה הדדי; למערער נגמרו חבלות עקב מעשי המתלוננת, והיא לא הועמדה לדין.

15. נטען כי בית משפט קמא התעלם מהקבוע בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(2) 337 (1997) ("הלכת כתב"), שלפיו ניתן להימנע מהרשעה בהתקיימה של פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ובהתחשב בסוג העבירה. לפי הטענה, הרשעת המערער פגעה בו קשות, ועשויה להביא לפיטוריו, שכן אחד התנאים להעסקתו הוא היעדר עבר פלילי.

16. המערער טען כי בית משפט קמא טעה בכך שהתעלם מפסיקות קודמות שבהן העונשים היו מקלים יותר, גם כאשר הנאשמים לא נטלו על עצמם אחריות, וכאשר מרביתם הורשעו בעבירות חמורות יותר. עוד נטען כי בית משפט קמא ציין אמנם את בקשתה של המתלוננת להקלה בעונש, אך לא התחשב בה.

17. נטען כי טעה בית משפט קמא כאשר שלח את המערער לבצע עבודות שירות דווקא במסגרת נתניה, מקום בו נחקר, וזאת בהתחשב בכך שהשוטרים במקום איימו על המערער ועל המתלוננת.

דין והכרעה

18. בהכרעת דין מקיפה ויסודית, שלא הותירה "אבן על אבן", ניתחה כב' השופטת שיינרט כל עדות שנשמעה בפניה והשתלבותה במארג הראיות, תוך התייחסות לטענות התביעה וההגנה וקביעת עובדות ומהימנות. אנו דוחים מכל וכל את הטענה שלפיה לכל אורך ההליך, נקודת המוצא של בית משפט קמא הייתה הפוכה - "אשם עד שיוכח אחרת". התרשמנו שבית משפט קמא עשה מלאכתו נאמנה וטענתו זו של המערער רחוקה מלשקף את המציאות כהווייתה.

19. הלכה היא שערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בממצאי עובדה ומהימנות, למעט במקרים חריגים ביותר, כפי שנפסק לא אחת, וכך למשל בע"פ 8641/12 **סעד נ' מדינת ישראל**, פ"ד סו(2) 783, 772 (2013):

"בחינת הטענות בערעור ואילו שבאו בתשובה, מעלה כי דין הערעור על הכרעת הדין להידחות. עיקר טענותיו של המערער, לא כולן, מופנה כלפי ממצאי עובדה ומהימנות. אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בכגון דא, בשל יתרונה המובנה, הידוע, של הערכאה הדיונית, להתרשם מן העדים ומדבריהם מכלי ראשון, על יסוד המכלול, מראה עיניים ומשמע אוזניים, לעומת ערכאת הערעור אשר ניזונה מן הכתובים בלבד".

משכך הם פני הדברים, הרי שלא מצאנו להתערב בקביעת הממצאים העובדתיים וההכרעות לעניין מהימנות העדים אשר בוססו היטב על ידי בית משפט קמא.

כך, הן לצורך קביעת מהימנותה של המתלוננת, ששמעה גם קביעת עובדות, והן לצורך בחינת עדותה של המתלוננת אל מול הודעתה במסגרת (ת/1), לאחר שהוכרזה כעדה עוינת ולשם הכרעה איזו גרסה מגרסאותיה יש להעדיף,

התייחסה כבוד השופטת למגוון פרמטרים המצדיקים העדפת אמרתה במשטרה על פני עדותה. אלה יובאו להלן בתמצית.

20. בית משפט קמא התייחס למסירת פרטים מוכמנים כגון אופן נעילת דלת ביתו של המערער, הסיבה בגינה החזיר אותה המערער לביתה, תיעוד החבלות על גופה של המתלוננת בידי השוטרת, שיחת הטלפון בינה לבין אמו של המערער ועוד, כהסבר לדחיית הטענה שהחוקר שתל פרטים בהודעתה של המתלוננת. אלה הם פרטים שהחוקר לא יכול היה לדעת על אודותם לולא נמסרו לו על ידה. ולהלן ביתר פירוט:

א. המתלוננת תיארה את אופן נעילת דלת ביתו של המערער באמצעות מפתח מובנה לצילינדר כשמסרה שהמערער לא אפשר לה לצאת מהבית. המערער, בהודעתו אשר נגבתה לאחר הודעתה של המתלוננת, אישר כי בביתו יש מפתח קבוע בצילינדר.

ב. בהודעת המתלוננת נמסר שלאחר שהמערער אזק אותה הוא אמר לה שהוא יוצא עם כלבתו לסיבוב וכשיחזור ישחרר אותה, והתברר שלמערער אכן יש כלבה בבית.

ג. בהודעה נכתב כי המתלוננת ניסתה לשכנע את המערער לאפשר לה לצאת מביתו ולחזור לביתה, ובין היתר מסרה שיש לה חתול חולה בבית והיא צריכה לטפל בו. המתלוננת בעדותה בבית המשפט טענה שהמערער השיב אותה לביתה כי היה מאוחר, ברם, המערער אישר בעדותו כי החזיר את המתלוננת לביתה באישון לילה כיוון שהיה עליה לטפל בחתול החולה שלה.

ד. בהודעה תיארה המתלוננת את שבירת משקפיה על ידי המערער במהלך הריב שהתפתח ביניהם, והשניים אישרו שביום האירוע נשברו משקפיה של המתלוננת.

ה. המתלוננת מסרה לחוקר את שם חברתו לשעבר של המערער, נטע כהן, עמה התכתבה - נתון שהתברר כנכון.

ו. המתלוננת הכחישה בעדותה את התיאור שמסרה לחוקר הנוגע להפעלת האלימות כלפיה מצד המערער והכחישה שאמרה לחוקר שיש על גופה סימני חבלה ממעשיו של המערער, אלא שהחוקר החליט לתעד את החבלות על גופה, חלקן באמצעות קצינת החקירות מאחר והחבלות היו במקומות שחייבו את המתלוננת להיוותר לבושה חלקית. המתלוננת שיתפה פעולה וחשפה חלקים מגופה המתעדים את החבלות שנגרמו לה.

ז. המתלוננת מסרה שאחותה אמרה לה להגיש תלונה, והיא השיבה שאינה רוצה להתלונן. אחותה אמרה לה שתחליט עד למחרת היום, ולאחר שלמחרת היום אמרה המתלוננת לאחותה שאינה חפצה להתלונן, הגישה אחותה את התלונה. המתלוננת אישרה זאת בעדותה.

ח. בהתאם להודעה, המערער אזק את ידיה ורגליה של המתלוננת. המתלוננת הכחישה זאת בעדותה, אלא שהוגשה שיחה מוקלטת של המתלוננת עם אמו של המערער, שיחה שנערכה בסמוך לאחר מעצרו וטרם גביית הודעתה השנייה של המתלוננת. בשיחה זו אמרה המתלוננת לאמו של המערער: "תקשיבי, אני רוצה להגיד לך עוד פעם, זה נורא חשוב שאנחנו ניכנס לבית שלו וננקה שם הכל, מאוד חשוב, זה סופר סופר חשוב, אם ימצאו את האזיקונים האלו ש... לא חדשים, לא בשקית כי... זה יהיה בלאגן, הם יכולים להגיע אליו לדירה ולהתחיל לחפש כל הדברים האלה ואם ימצאו חבל על הזמן, אנחנו צריכים לטפל בזה קודם, צריך לעשות את זה כמה שיותר מהר".

21. המתלוננת העידה כי היא אדם סגור ושגם קרוביה אינם יודעים על חייה הפרטיים, לרבות אחותה אנסטסיה, אשר על פי עדותה של המתלוננת לא ידעה טרם האירוע נושא כתב האישום על היותו של המערער בן זוגה, דברים שאושרו על ידי האחות.

המתלוננת העידה כי התקשרה בלילה לאחותה מאחר שהייתה עצובה בשל פרידתה מהמערער, אלא שהמתלוננת והמערער לא ציינו בחקירתם במשטרה כי החליטו להיפרד באותו לילה. המתלוננת סיפרה בעדותה בבית המשפט שהצליחה לשכנע את המערער להחזירה הביתה כדי להאכיל את החתול שלה, הוא המתין לה והיא לא ירדה אליו, והמערער מסר בעדותו שככל הנראה המתלוננת רצתה לסיים את יחסיה איתו ולא ידעה כיצד.

בית המשפט קמא קבע כי גרסת הפרידה היא גרסה כבושה אשר אינה מתיישבת אף עם התנהגותה של המתלוננת לאחר מעצרו של המערער, כאשר, כעולה משיחה בינה לבין אמו של המערער, היא ניסתה לעשות כל שביכולתה על מנת לסייע לו. כן עמד בית משפט קמא על כך שבהינתן ה"עובדה" שהשניים נפרדו באותו לילה וככל שהמערער איננו אחראי לשבירת משקפיה של המתלוננת, מדוע נותרו משקפיה של המתלוננת בידו של המערער על מנת שיתקנם?

22. המתלוננת טענה כי לא סיפרה לחוקרים על אודות אלימות של המערער כלפיה וכי התפשטה ואפשרה לחוקרת לצלם אותה כי היא "מקשיבה למה שאומרים לה לעשות" וכי "לחצו עליה". בית משפט קמא התרשם שמדובר באשה נבונה אשר לא הייתה מסכימה להתפשט ללא סיבה בתחנת המשטרה, והייתה מבהירה כי אין קשר בין מה שארע לבין תיעוד של גופה, ולולא הייתה מתארת לחוקרים כיצד המערער חבט את ראשה, אזק אותה וגרר אותה לחדר השינה, לא הייתה לחוקרים כל סיבה לבקשה להתפשט ולאפשר את תיעוד החבלות.

23. המתלוננת התבקשה להסביר את פשר החבלות שתועדו על גופה בתחנת המשטרה, והשיבה: "אני עושה ספורט, יש לי שני חתולים בבית, אני בן אדם פעיל, תמיד יש לי סימנים כחולים על הגוף, לפעמים אני לא יודעת ממה זה קורה", אך משעומתה ע"י התובע עם החבלה בסנטר, אמרה לראשונה כי יום לפני האירוע הייתה בטיול עם המערער בנצרת ובכפר תבור, היא מעדה בטיול, נפלה על האבנים ומשם החבלות.

בית משפט קמא קבע כי זוהי גרסה כבושה נוספת של המתלוננת, שאין לה זכר בהודעתה במשטרה. אף בהודעתה השנייה במשטרה (ת/2), לא בא זכרם של הטיול, הנפילה והחבלה, ויש לזכור כי מדובר בהודעה בה ביקשה המתלוננת לחזור מהודעתה הראשונה ואך טבעי הוא לספק הסבר לחבלות אשר צולמו בעת גביית ההודעה הראשונה.

המערער עצמו, משנדרש לספק הסבר לחבלות על גופה של המתלוננת, לא טען כי מקורן בנפילה בטיול יום קודם לכן, אלא בחקירתו בבית המשפט, לראשונה. בחקירתו במשטרה (ת/6) משנשאל על החבלות על גופה של המתלוננת השיב: "נוגעים בה טיפה יש לה סימנים. החבלות האלה היו לפני. (גליון 4 שורה 67).

24. המתלוננת בהודעתה סיפרה לחוקר שהמערער אזק אותה במהלך האירוע בידיה וברגליה באמצעות אזיקונים שחורים שהיו בדירה, ואמר לה שלא תצא מהבית. בעדותה בבית המשפט הכחישה שהמערער אזק אותה ולא נתן

לה לצאת מהדירה וטענה שהחוקר המציא את הדברים. המתלוננת נשאלה ע"י התובע האם המערער קשר אותה ביום האירוע והשיבה בשלילה, ועד סיום חקירתה הנגדית לא העלתה טענה שהאזיקונים שימשו לקשירתה במסגרת יחסי מין עם המערער. רק בחקירתה החוזרת טענה המתלוננת, לאחר שעומתה עם הקלטת השיחה בינה לבין אמו של ת', שסיפרה לחוקר על שימוש באזיקונים במסגרת יחסי המין. זוהי גרסה כבושה נוספת.

25. המתלוננת הכחישה בעדותה שאמרה לחוקר אסייג שהגיעה לדירת המערער בלי הטלפון שלה ושזו הסיבה לכך שלא התקשרה למשטרה בזמן שהותה בה, אלא שהמערער בחקירתו לא סיפר שרצה לראות את ההתכתבות בין המתלוננת לנטע בטלפון, אלא במחשב בביתו, ואף צילם את ההתכתבויות במחשב.

26. המתלוננת העידה כי ההתכתבות עם נטע הייתה על "כביכול בגידות" שהמערער בוגד בה. לאחר שעומתה עם העובדה שבחקירתה מסרה גרסה שונה, לפיה החברה סיפרה לה שהמערער נהג כלפיה באלימות, שינתה המתלוננת גרסתה ואישרה שנטע אכן סיפרה לה גם על כך.

סבורים אנו שדי בדוגמאות ספורות אלה על מנת להגיע למסקנה שבית משפט קמא הקפיד בקלה כבחמורה עת בחן אחת לאחת את הראיות ובדין קבע קביעותיו העובדתיות המשתלבות עם המהימנות שנקבעה לכל עד ועד. הדברים נכונים גם ביחס לקביעות המהימנות בעניינה של אחות המתלוננת ושל המערער עצמו, ולזאת נתייחס בהמשך.

27. איננו מקבלים את הטענה כי המתלוננת חששה מפני החוקרים בשל איומי שוטר הסיוור, ולכן הסכימה לצילום החבלות שעל גופה במשטרה וסירבה לחתום על הודעתה הראשונה במשטרה (ת/1). בית משפט קמא התייחס לכך שהמתלוננת לא רצתה להתלונן, הייתה מפוחדת וסירבה לחתום על הודעתה. נדחו מכל וכל הטענות שלפיהן משטרת ישראל איימה ונהגה בצורה בלתי הולמת במתלוננת, וצוין כי טוב עשתה המשטרה שעמדה על גביית עדות מסודרת והמשיכה לחקור אף שהמתלוננת לא הביעה רצון בטיפול המשטרתי. אכן, הגיוני כי המתלוננת הייתה מבוהלת ולחוצה כשהגיעה המשטרה אל דירתה בעקבות פנייתה של אחותה. המתלוננת לא יזמה את הפנייה למשטרה. ואולם, בית משפט קמא התרשם כי מדובר באישה אינטליגנטית אשר שיתפה פעולה עם צילום התמונות. כמו כן, בהודעתה ת/2, כשפנתה למשטרה כדי לבטל את תלונתה, לא ציינה המתלוננת שהופעלו עליה לחץ או איומים. זאת ועוד, בעדותה בבית המשפט ציינה המתלוננת שלא הרכיבה משקפיים ולא הבינה מה כתוב בהודעה ושהחוקר אמר לה שהיא לא חייבת לחתום. דברים אלה אינם מלמדים על הפעלת לחץ או איומים על המתלוננת, והגיוני יותר כי הפעלת לחץ הייתה גורמת דווקא לחתימה על ההודעה, ולא לסירוב לחתום עליה.

28. זאת ועוד, בית משפט קמא נתן אמון בעדויותיהם של שוטר הסיוור כפיר שקד והחוקר אסייג, ולא ראינו כל מקום להתערב במסקנות אלה. בית המשפט התייחס לכך שהשוטרים העידו בכנות ובפתיחות ולא הסתירו את חוסר רצונה של המתלוננת להתלונן נגד המערער. שוטר הסיוור העיד כי הסביר למתלוננת את סמכותו להביאה בכוח לתחנת המשטרה, והחוקר אסייג לא הכחיש שלא ניסה לברר לעומק את סיבת התנגדותה של המתלוננת לחתום על ההודעה. איננו סבורים כי יש בשיחת הטלפון בין החוקר אסייג לבין המתלוננת, שנערכה יומיים לאחר מסירת התלונה, כדי ללמד על התנהגות פסולה מצד המשטרה.

את הטענה כי החוקר אסייג "שתל" בפיה של המתלוננת את המונח "מפתח מובנה לצילינדר" יש לדחות. המתלוננת מסרה תיאור של פרט מוכמן, וייתכן מאוד כי החוקר סייע במציאת המונח המתאים לתיאור. אין בכך פסול. איננו מקבלים את הטענה כי היה על התביעה לזמן לעדות את השוטר אותמאן שהתלווה לשוטר הסיור. עדותו של שוטר זה לא הייתה נחוצה לתביעה, והוא כלל לא נכלל ברשימת עדי התביעה. באם ביקשה ההגנה להעיד את השוטר ולהוכיח באמצעותו התנהגות פסולה כלפי המתלוננת, הרי שהיה עליה לפנות בבקשה מתאימה.

29. אשר להודעתה השנייה של המתלוננת במשטרה (ת/2), אין חולק כי בהודעה זו ציינה המתלוננת: "אני רוצה לבטל את התלונה שנכתבה כאילו אני הגשתי ביום ראשון בלילה...". ואולם, איננו מקבלים את טענת ההגנה כי יש בהודעה זו כדי לזכות את המערער. המתלוננת לא פנתה ביוזמתה למשטרה, שוטר הסיור העיד כי אמרה לו שהיא פוחדת להתלונן נגד המערער, בהודעתה ת/1 נכתב כי היא אמרה לאחותה שאינה רוצה להתלונן, וכן נכתב בהודעתה כי המערער אמר לה שאם תלך למשטרה "הוא יעשה לעצמו סימנים בגוף ויגיד" שאני עשיתי לו את זה". גם מהודעת האחות ומעדותה בבית המשפט ברור כי המתלוננת מלכתחילה לא רצתה להגיש תלונה נגד המערער. בנסיבות אלה, ובהתחשב בסימני האמת הרבים בהודעתה הראשונה של המתלוננת, אנו דוחים את הטענה כי היה על בית המשפט להעדיף את האמור בהודעתה השנייה ובעדותה של המתלוננת על פני הודעתה הראשונה. ככל שההגנה ביקשה לקבל לידיה את הקלטת חילופי הדברים נושא ההודעה השנייה, המצויה ככל הנראה בידי המתלוננת, היה עליה לפנות בבקשה מתאימה לקבלת חומר חקירה. ברם, נדמה כי אין בהקלטה כדי לתרום משמעותית. המתלוננת ציינה בעדותה בבית המשפט ביחס להודעתה ת/2: "... מה שאני אומרת זה לא מה שכתוב כאן. אני אמרתי שאני רוצה לבטל את התלונה שבחיים לא הגשתי ולא התלוננתי" (ע' 16 ש' 1-2). אנו סבורים כי דבריה אלה משתקפים בהודעה עצמה. ויתורה של ההגנה על חקירת החוקרת שגבתה את ההודעה השנייה מלמדת אף היא על חולשת הטיעון.

30. אנו דוחים גם את הטענות בעניין קבלת הודעת האחות (ת/7) לפי סעיף 10א לפקודת הראיות והעדפת הודעתה על פני עדותה בבית המשפט. בית משפט קמא הפנה בהכרעת הדין להחלטתו מיום 4.4.19 (בע' 65 לפרוטוקול), שבה התייחס לשוני בין ההודעה לבין עדותה של האחות בבית המשפט. אכן, בהודעתה מסרה האחות כי "הבנתי ממנה שהיא הייתה אצלו בבית ורבו והוא קשר אותה ולא נתן לה ללכת...". (ש' 7-8). אשר לסימנים שעל גופה של המתלוננת, נשאלה האחות: "האם אחותך אמרה לך שת' עשה לה סימנים בגוף?", והשיבה: "היא אמרה לי שנשאר לה סימנים בגוף". כשנשאלה אם שמעה מהמתלוננת כיצד נגרמו הסימנים, השיבה: "היא לא סיפרה לי פרטים אבל ממה שהבנתי שהם רבו ויש לה סימנים. היא לא אמרה לי שהוא הרביץ לה אבל אמרה שיש לה סימנים" (ש' 38-43). מעיון בעדותה של האחות ניתן לראות כי כבר בראשית החקירה הראשית העידה האחות שהאמור בהודעתה במשטרה הוא "לא בדיוק מה שמסרתי" (ע' 42 ש' 30). האחות מסרה אמנם כי הבינה מהמתלוננת כי השניים רבו ו"שהייתה קשירה", אך כשנתבקשה להסביר את דבריה בעניין הקשירה, אמרה שהמתלוננת סיפרה לה שמדובר במשחק אינטימי של בני הזוג. היא טענה שלא אמרה במשטרה שהמערער לא נתן למתלוננת ללכת (ע' 44 ש' 3-4). בהמשך אמנם אישרה שהדברים שכתובים הם הדברים שאמרה, אך הוסיפה שהמתלוננת לא סיפרה לה דבר מלבד הקשירה והריב (ע' 45 ש' 3-4, 8-7). כמו כן, המתלוננת סיפרה לה שיש לה סימנים בגוף, אך לא אמרה לה שהם מאותו אירוע, והאחות הוסיפה שהמתלוננת, כמותה, מקבלת סימנים מ"כל דבר קטן" (ע' 45 ש' 24-26). בתום החקירה הראשית בית משפט קמא סירב דווקא להכריז על העדה כעוינת. בחקירה הנגדית מסרה האחות שלא זכור לה שהמתלוננת אמרה לה שהמערער לא נתן לה ללכת (ע' 60 ש' 27-28), ושאלו אמרה זאת

במסגרת הודעתה במשטרה, אבל סביר להניח שזו הייתה רק מסקנה שלה ולא משהו שהמתלוננת אמרה לה (ע' 61 ש' 1-7). גם לגבי הסימנים שעל גופה, האחות חזרה על כך שהמתלוננת סיפרה לה על הסימנים אך לא סיפרה על אודות מקורם. בחקירה החוזרת אמרה האחות: "שמעתי שקשר אותה, לגבי זה שלא נתן לה ללכת אולי נאמר. השיחה היתה בלילה מתוך שינה" (ע' 63 ש' 30).

אכן, יש שוני מהותי בין ההודעה ת/7 לבין העדות בבית המשפט. בית משפט קמא התרשם כי עדותה של האחות קשתה עליה עד מאוד, וכי מחד גיסא חשוב לאחות לומר אמת ולתאר את הדברים כהווייתם, ומאידך גיסא בפנייתה למשטרה היא עוררה את כעסה של המתלוננת אשר אמרה לה לבטל את התלונה. כך נקרעה האחות בין הרצון לדייק בדבריה לבין רצונה לרצות את המתלוננת ולסייע למערער אשר עודנו מצוי בזוגיות עם המתלוננת. יצוין כי בית משפט קמא היה ער לכך שבמסגרת הפנייה הטלפונית של האחות נמסרו גם פרטים שאינם נכונים (כגון האיום ברצח), וקיבל את ההסבר שמסרה האחות בעניין. נוסף כי העובדה שהאחות, שקיבלה את שיחתה של המתלוננת באישון לילה, המתינה עד ליום למחרת כדי לפנות למשטרה, אינה מלמדת דבר. אכן, האחות העידה כי לפני מסירת הודעתה במשטרה נאמר לה שהמערער מסוכן וכי עליה להציל את המתלוננת, אך יש לזכור כי פנייתה למשטרה קדמה לדברים אלה. בנסיבות אלה העדיף בית משפט קמא את האמור בהודעה במשטרה, ואיננו רואים מקום להתערב בהחלטתו זו.

31. בית משפט קמא מצא את עדותו של המערער מיתממת ומתפתחת, ציין כי נתגלו בה סתירות ופרכות, והוסיף כי עדותו זו אינה עולה בקנה אחד עם יתר הראיות והעדויות בתיק, כמו גם עם מבחני סבירות ושכל ישר. הדברים פורטו בהרחבה בהכרעת הדין, ולא ראינו כל מקום להתערב במסקנותיו של בית משפט קמא. אשר לטענות בדבר איומים בחקירה, החוקר אסייג נחקר בבית המשפט על כך שצעק על המערער ואמר לו: "תשתוק, תסתום את הפה, מה אתה חושב שאני מטומטם". איננו סבורים כי הדברים עולים כדי איום מצד חוקר המשטרה אם כי מדובר באמירה לא ראויה, ככל שנאמרה.

32. טענות המערער בעניין מחדלי חקירה הפוגעים בהגנתו דינן להידחות. כפי שציין בית משפט קמא, ישנן פעולות חקירה מסוימות, כגון חיפוש בטלפון הנייד ובמחשב של המערער, שמוטב היה לבצען, ואולם, בנסיבות הכוללות של התיק, אין באי נקיטתן כדי לגרום עוול למערער או כדי לפגוע בהגנתו. נוסף ונציין כי המערער טען לשורה ארוכה של מחדלי חקירה, מבלי שהדברים בוססו לגבי חלקם. כך, כיצד מציאת האזיקונים הייתה מלמדת כי המערער לא קשר את המתלוננת ולא מנע את יציאתה מביתו? כמו כן, נטען כי המשטרה לא חקרה את המתלוננת בדבר תקיפת המערער בדרך של הכאתו בפניו ובגבו, אך בעדותו של המערער בבית המשפט טען המערער כי המתלוננת נתנה לו "מכות עדינות וקלות" (ע' 107 ש' 14), שנדמה כי אינן מצדיקות חקירה. בנוסף, כפי שצינו לעיל, איננו סבורים כי המערער איום בחקירתו במשטרה.

33. איננו סבורים כי בית משפט שגה כשקבע ששיחת הטלפון בין המתלוננת לאמו של המערער מלמדת על צורך "לסלק ראיות מהזירה" (ת/4). מסקנה זו מתבקשת כאשר המתלוננת, שהתחרטה על התלונה נגד בן זוגה, משוחחת עם אמו ואומרת לה, לאחר שהאחרונה שאלה אותה מה הצהירה במשטרה: "אני אמרתי שלא היה כלום..."; "אני לא חתמתי על כלום"; "אני מבטיח[ה] לך, מיליון אחוז, שאני מגיעה ושנחננו נעשה הכול כדי לפתור את הנושא הזה, אל תדאגי, אני אומרת לך! אין לך מה, מה לחשוש, אבל תקשיבי, אני רוצה להגיד לך

עוד פעם, זה נורא חשוב שאנחנו נכנס לבית שלו וננקה שם הכול, מאוד חשוב, זה סופר סופר חשוב אם ימצאו את האזיקונים האלה ש.. לא חדשים, לא בשקית כי (אנחת רווחה) זה יהיה בלאגן..."

34. ולעניין גזר הדין:

המערער מלין על החלטת בית משפט קמא להרשיעו ולטענתו עומד הוא בתנאי הלכת "כתב" המאפשרים ביטול הרשעה.

על פי הלכת "כתב" הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

כפי שפסק בית משפט קמא, בתיק שבפנינו המדובר בעבירת אלימות, איומים וכליאת שווא, שבוצעו על ידי המערער כנגד בת זוגו לאורך שעות ארוכות, כמו גם פגיעה גופנית שגרמה לחבלות. אף אנו התרשמנו שאין מדובר במעידה רגעית וקצרה מצד המערער, אלא "במסכת מתמשכת של מעשים המשקפים התנהלות כוחנית, אלימה ומשפילה כלפי המתלוננת, כפי שיפורט בהמשך, בסעיף הדין בנסיבות ביצוע העבירות".

בית המשפט העליון עמד לא אחת על כך שעבירות מעין אלה, עבירות אלימות בין בני זוג, לא מאפשרות ביטול הרשעה.

ברע"פ 6485/20 לישי ביטון נ' מ"י אליו הפנה בית משפט קמא דובר באירוע יחיד של תקיפה חבלנית של בת זוג, שתוצאותיו לא היו ברף החומרה הגבוהה, אך יחד עם זאת לווה באיום קשה כלפי בת הזוג. בית המשפט העליון קבע כי חומרת העבירה ונסיבות ביצועה אינן מאפשרות ויתור על ההרשעה.

סבורים אנו כי חומרת מעשיו של המערער אינה מאפשרת ביטול ההרשעה שכן מדובר בעבירה חמורה שיש לשרשה, וביטול הרשעה יפגע בשיקולי הענישה הנוגעים לגמול והרתעה.

המערער טען עוד כי עבודתו תפגע והוא יפוטרו מאחר ועיסוקו דורש העדר עבר פלילי.

בית משפט קמא קבע כי לא הוצגה תשתית ראייתית להוכחת נזק קונקרטי כתוצאה מהותרת ההרשעה על כנה, המערער עבד בעבר כטכנאי של מתקני כושר וכעת עובד כבודק של "חדרים נקיים" ושל מעבדות, ולא הוצגו ראיות לפגיעה בפרנסתו כתוצאה מהרשעתו בדין.

המערער ביקש להוסיף ראיה בערעור אשר לטענתו לא הייתה בידו בעת הדיון בבית משפט קמא. המדובר במסמך שנשלח על ידי מנהלת השירות של "חדרים נקיים" אל מישהי בשם עינת מבית החולים בנהריה במסגרתו נתבקשה הפנייה לביטחון בית החולים על מנת לבחון מדוע נמסר לחברה שהמערער "אינו מאושר כניסה לבית החולים" ובתשובה לו ענתה הנמענת "בדקתי מול הביטחון, בבקשה מלאו שנית את הבקשה לבדיקת רישום פלילי ולצרף ת.ז. מלאה... ואגיש את החומר לבדיקה חוזרת". לא נאמר כי לא תתאפשר כניסתו של המערער לבית החולים כמו גם לא ברור האם החברה בה מועסק המערער עוסקת בבדיקת חדרים נקיים אך בבתי חולים, כמו גם לא התקבלה תשובה סופית בעניינו של המערער.

באשר לטענתו של המערער כי הוצב במשטרת נתניה לביצוע עבודות השירות, מקום בו רודפים אותו, סבורים אנו כי לא הונחה כל תשתית לטענה זו. כך או כך, יכול המערער לפנות אל הממונה ולעתור להצבה מחודשת, ככל שהדבר אפשרי.

מנגד טוענת המדינה כי בית המשפט הקל בעונשו של המערער ושגה הן בקביעת מתחם הענישה והן במיקומו של המערער במתחם זה. לטעמה של המדינה, בית משפט קמא התעלם מנסיבותיו החמורות של האירוע ומתוצאותיו החמורות עליהם עמד בהכרעת הדין.

באשר לעונשו של המערער, בית משפט קמא סקר את הפסיקה הנוהגת וקבע מתחם ענישה הנע בין 8 ל - 30 חודשי מאסר, מתחם בו אין בכוונתנו להתערב.

את המערער מיקם בתחתית המתחם והשית עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

אנו סבורים כי לא נפלה שגגה בגזר דינו של בית משפט קמא.

לאור כל האמור, אנו דוחים את הערעורים.

המערער יתייצב לקליטה והצבה בפני הממונה על עבודות שירות ביום 1.2.22 עד השעה 08:00.

באותו מעמד יחתום המערער על תנאי העבודה והוא מוזהר כי הפרת אחד מתנאי העבודה עליהם יחתום יסמיך את הממונה להפסיק את עבודות השירות ולהורות על מאסרו של המערער לתקופה הנוותרת.

ניתן היום, כד' כסלו תשפ"ב (28 נובמבר 2021) במעמד עו"ד דניאל אלבז, המשיב ועו"ד לירון שטרית.

שמואל בורנשטיין, שופט

מיכל ברנט, שופטת

אברהם טל, שופט עמית, אב"ד